

Kıbrıs Vakıflar İdaresi ve İyilik Gönüllüleri

Prof. Dr. İbrahim BENTER ♦ Aytül BİLEN

2021 yılında 450. yılını kutlayan Kıbrıs Vakıflar İdaresi geçmişten gelen vakıf ve iyilik medeniyetinin önemine dikkat çekmeye çalışıyor. EV-KAF-Kıbrıs 450 yıl önce yaşayan atalarımızın genel yaşam prensiplerini ortaya koyuyor. Geçmişten bugüne nasıl gelindiğini inceleyerek aktarıyor ve bugün için geçmişten öğrenmemiz gerekenleri birebir uygulama yöntemi ile hatırlatmaya ve yaşatmaya çalışıyor.

Atalarımız, 1570 yılında başlattıkları ve 1571 yılında gerçekleştirdiği Kıbrıs'ın fethi ile adaya farklı bir kültür de kazandırmıştır. Yaşam amaçları ve biçimleri ile bugün bizlere örnek teşkil etmektedirler. Osmanlılarda vakıf kurma alışkanlığı, hayatın çok genel bir davranışı olduğu görülmektedir. Bir çocuk 6 yaşına gelince okula gönderilmeye başladığı gibi, malı olan veya parası olan da malını alır almaz hemen vakıf kurup hayır işlerine harcanmak üzere bağışta bulunuyordu. İnsanların mülk edinme hırsı yoktu. Mülkü vakfetme niyetleri vardı. 'Dünya malı, bu dünyaya aittir', görüşü hakimdi. Öldükten sonra geriye kalacak somut olan her şey, insanların faydasına kullanılmalıydı. Faydalı olmak, yani iyilik yapmak günlük işlerin bir parçasıydı.

Yapılan araştırmalarda, geçmişten toplanan fotoğraflarda ve geçmişten gelen tüm eserlere bakıldığında, halkın küçükten büyüğe çok çalışkan ve üretken olduğu gözleniyor. Boş oturmak iyi bir davranış olarak kabul edilmiyordu. Herkes çok çalışıyor ve bir birine destek oluyordu. Üretim kültürünün özellikleri uzun dönem hakim görünmektedir.

Üretmek ve iyi olmak, hayatın merkezinde olan bir toplumdaki geliyoruz. Günümüzde ise bu kadar çok üretmekle ilgili değiliz, daha çok tüketmekle ilgiliz. Üretim kültürü, sanayileşme ve küreselleşmenin etkisi ile artık tüketim kültürü genel kültür olmuştur.

Kıbrıs'ta İngiliz dönemi ile (1878- 1960) ile farklı bir kültür getirilmeye çalışılmıştır. Eski alışkanlıklar gitmiş yerine çok farklı alışkanlıklar getirilmeye başlanmıştır. Mülk sahibi olmak insanların hedefleri arasına girmiştir. Zamanla halkın çoğunluğunun ana hedefi dahi olmuştur. Diğer taraftan, Osmanlı'dan, İngiliz dönemine geçişte, Türkler sistematik olarak fakirleştirilmeye başlandı.

Bu süreçte, gerek İngilizlerin kültür politikaları gerekse sanayileşme ile bir dönüşüm yaşamıştır. 1954 yılından başlayarak 1974 yılına kadar süren olaylar sebebiyle halkın yaşam amaçları ile genel yaşam tarzlarını daha da değiştirmiştir. Rum saldırıları ve adaya gelen EOKA askerleri ile hayat, can kurtarma derdine dönmüştür. Zorluklar, kıtlıklar ve sürekli saldırılar ile geçen yıllarda Türkler dil, din ve mesleklerini korumaya çalışsalar da baskılar devam ediyordu. Bazıları bu baskılara dayanamıyor bazıları daha güçlü durabiliyordu. 1974 yılında yaşanan göç ile Kıbrıslı Türklerin hayatında çok şey daha değişmiş oldu.

İnsanların her şeylerini bırakıp, güneyden kuzeye gelmeleri ve evsiz kalma duygusu bir çoğunda psikolojik travmalara dahi sebep olmuştur.

Kendini kurtarmak, bulabildiği bir eve yerleşmek, akşam çocukları ve eşi ile bir çatı altında olabilmek için, herkes ev bulma derdine düştü.

Acılar, maddi ve manevi kayıplar hatta can kayıpları hayatın amacını iyice değiştirmiştir. Göç sonrası ilk dönemlerde, eski gelenekler, akrabalıklar, komşuluklar yeniden yaşatılmaya çalışılsa da değişen dünya ve koşullar ile 40 yılda eskilerden geriye çok az şey kalmıştır.

Tüm bu sebeplerden dolayı 2012 yılından beri EVKAF-KIBRIS eski güzel alışkanlıkları hatırlatmaya çalışıyor. Bunun sebebi atalarımızın sahip olduğu vakıf geleneği 450. yıldır ayakta kalabildiyse bunu anlamamız ve öğrenmemiz elzemdir.

Vakıf demek iyilik medeniyeti demektir.

İyilik medeniyeti demek VİZYON demektir.

Vizyon demek gelecek ve davranış berraklığı demektir.

450 yıl var olabilmek sadece ciddi bir vizyon demektir. İyilik medeniyetini 21.YY da 'İyilik Gönüllüleri' devam ettirmeye çalışmaktadırlar.

KKTC’de her bölgede (Girne, Güzelyurt, Lefkoşa, Mağusa ve İskele) İyilik Liderleri o bölgenin ihtiyaçlarına yönelik hayır işleri ve projeleri gerçekleştirmektedirler.

Bu çalışmalara örnek olarak aşağıdaki çalışmalar verilebilir ;

- Yaşlıları Ziyaret
- Yaşlıların sağlık kontrolleri
- Yaşlılara ve yatalak hastalara yemek götürülmesi,
- Hastahanelerde hasta ziyaretleri,
- Bayram coşkusunu halk ile paylaşmak
- Resmi Törenlere katılmak,
- Okullarda ‘İyilik Dersleri’ verilmesi için ziyaretler,
- Fakirlere kurban eti dağıtımı ,
- İhtiyaçlılara gıda paketi dağıtımı
- İkinci el eşya satışı ile gençlere eğitim imkanı
- Çevre Temizlikleri
- Yetimlere kıyafet yardımı
- Bayramlarda lokum, lokma ve cezerye dağıtımı,
- Gönüllü okuma yazma dersleri,
- Gönüllü ihtiyaçlı çocuklara ödev ve ders çalıştırma desteği
EVKAF ve İyilik Gönüllüleri İşbirliğinde Yürütülen Projelere Örnek
- Pandemi Hastahanesine her gün kahvaltılık masası kurulması,
- Geçmişten Geleceğe Köy Projeleri
- İsraf Önleme seminerleri
- Sermaye bizden üretim sizden,
- İsraf Önleme üzerine yarışmalar
- Genç Çevre Lideri Yetiştirme Projesi

- Çevre duyarlılığını artırmaya yönelik şarkı ve tshirt tasarım yarışması
- Grafitti yarışması
- Genç Evkaf Liderleri yetiştirme eğitimi
- Vakıf Kuran Kadınları anma çalışmaları, (Çağdaş ve Geçmiş)
- Öğrencilerle Ağaç dikme etkinlikleri

Yapılan çalışmalar ile gönüllülerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu etkinliklerle birebir uygulamalarla insanlara iyilik medeniyeti hatırlatılmaktadır.

Haklı sebeplerle unutulmuş ‘iyilik medeniyetini’ yeniden hayata geçirebilmek için her gün farklı yerlerde iyilik yapılarak uygulamalar ile yeniden yaşam tarzı haline, kültür haline getirebilmek için çalışılıyor. Özellikle gençler ve çocuklar okullarda ziyaret edilerek ‘iyilik günlükleri’ dağıtılıp çalışmalar aktarılıyor.

Evkaf iyilik Gönüllüleri'nden Çağrı: “Çevreyi temiz tutalım”

İYİLİK GÖNÜLLÜLERİ

İLK GÜNDEN BERİ SAHADA

KİMSE AÇ YATMASIN DİYE SÜREKLİ ÇALIŞIYORUZ .

**İyilik gönüllüleri
365 gün iyilik dağıtıyor**

KIBRIS
VAKIFLAR
İDARESİ
1971